

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 —
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minder hirtetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Ellenzéki szövegek.

Megesendültek az ellenzéki harci-riadókat, megindult a képviselőválasztás előjátéka! A kormányellenes lapok telvék rikító szóvirágokkal. Mátadorjaik szerzte száguldoznak az országban ujkori apostolokként, hol itt, hol ott bukkanva fel, hirdetve népboldogító délibábszerű eszméiket!

Szegény magyar nép! Ha valaha szükséged volt hideg vérre, ha valaha hallgatnod kellett józanul számító elmédre? — ugy ezen idő most következett be! Most, midőn minden hiúságában megsértett, avagy hanyagsága miatt pályát vesztett, önhibája folytán célt nem ért elégedetlen lélek Demosthenesnek érzi magát. Szónokol, ir, látíz a rend, felsőbbség, elért eredmény s kitűzött nemes célok ellen. Mindazon szenvedély, düh, mely lelkében évek óta forrongott, most kitör fékevesztetten belőle. Hisz szólás-szabadság van s virágzó inádott sajtószabadság! Ily körülmények között bohó férfi az, kit az álszemérem visszatart ember-társai gyalázásától, a rend, sőt az igazságszolgáltatás nemes hivatását buzgón teljesítő hivatalnokoknak porig lealázásától s kortesfogásból törvény-szegőknek való degradálásától!

És kik használják ezen nagyhangú szövegeket? Kik vádolják a kormánypártot azzal, hogy eddigi működése meddő s eredménytelen volt? Talán azok, kik vasszorgalommal igyekeztek a nemzet jólétét előmozdítani? avagy azok, kik éjjel-nappal fáradoztak a nép javát biztosító törvénykezési reformokat létesíteni, önmegtadó munkálkodással az ország virágzását, parlamentünk tekintélyét, nemzetünk jóhírnevét előmozdítani?!

Nem, ily ellenzékünk nekünk nincs. Az ellenzéki hivatás ily magas álláspontjára egy kormányellenes párt sem emelkedett fel. Nem képesek, vagy nem akarják megérteni, mi az egészséges parlamenti életben egy hivatott ellenzéki párt feladata. Nem használják fel szellemi képességüket arra — mi egyedüli méltó hivatásuk volna — hogy a kormányt kellő méltósággal ellenőrizzék, hogy a berjesztett törvénykezési reformok helyesbítésére közreműködjenek, hogy szükség esetében esetleg egy-egy törvényjavaslattal, irányadó eszmével lépjenek fel.

E helyett szóáradattal, obstrukcióval, éretlen

gyermekeknek is szégyenére váló lármás ujjongásokkal, utcai zajjal, színházi klakörök módjára szervezett tüntetésekkel, hocholásokkal, láb-dobogásokkal tették tönkre a magyar törvényhozó testület tekintélyét, így akadályozták meg az előterjesztett üdvös reformok egész sorozatát. A parlamenti többség e terrorizálása folytán még oly vezérférfiak is, mint Szapáry, Baross, Weckerle, Szilágyi stb. — kiket a kontinens méltán irigyel tőlünk — képtelenek voltak e turbulens elemmel szemben kellő hatállyal küzdeni, a kitűzött nemes célokat elérni.

És most ezen ellenzék még felemelt fővel lép a választók elé s nagy hangon appellál a komoly közvéleményre. Ezen ellenzék vádolja a szabadelvű pártot erőszakkal, a munka bajnokait meddő szerepléssel.

A szélső ellenzék még elég önértetes bevallani végnélküli kiáltványában, hogy a viszonyokkal nem alksuzik, hogy független Magyarország kell neki personal unió mellett, s nem fogad el semmiféle, a dualizmus megszilárdítására vezető intézményt. Megvallja, hogy kész újból a parlamenti botrányokat felidézni, agyonbeszéléssel a kormányt reform működése közben hátráltatni, az örökös meddő ellenzékességnél megmaradni.

Ezen elvekhez nincs szavunk, ezen eszmék meggyékben nem igen találunk meghallgatásra. Alig van nálunk kerület, melyben ily programmal fellépő jelölt csak számbavehető híveket is toborozhatna, s annál kevésbbé, hogy valaki ily programmal biztos diadalra juthatna.

De itt van a legújabb keresztségben „nemzeti” nevet nyert, de ezen új név dacára végelgyengülésben szenvedő Apponyi gróf pártja.

A volt mérsékelt ellenzéknek vezetői megyéket szemelte ki első sorban a miniszteri bársonyszékbe vezető lépcsőzet első fokának. Itt hirdeti maga is, kisebb-nagyobb adjutansai által támogatva, az őt be nem fogadó szabadelvű párt elleni panaszeit. Pártja az ellenzéki kortestudományok minden fajához folyamodik. — A nagyhangzású „nemzeti” név dacára, a nemzetiségeknek a magyar ajkuak és magyar érzelmük rovására füt-fát ígérve, a különajkuak békés egyetértése közé égő üszköt dobva, a munkálkodó tisztviselőket pellen-gerre állítva.

S mind ezt miért?! Vajjon van-e a nemzeti pártnak a szabadelvű párttól lényegileg eltérő programja, vajjon állítottak-e még fel Apponyiék oly elérhető követelményt, melyet a szabadelvű párt már előzőleg nem tűzött zászlajára? Nem! Ők elvekkért nem küzdenek, hanem egyedül a hatalomért, fegyverük nem a meggyőző érvek láncolata; hanem egyedül szó . . . és szó és újból szó!

Mert mikép lehetne más módon megmagyarázni, hogy egy Apponyi gróf, ki a kormányra juthatását végleg kizárta, Tisza Kálmán volt miniszterelnöknek oly ádáz ellenzéke volt, ennek lelépése után az ugyanazon tagokból álló párt új fejének: Szapárynak hónapokon át bizalmas fegyvertársává szegődött, beterjesztett törvényjavaslatait helyeselte, programját elismeréssel fogadta. De midőn meggyőződött, hogy itt is el van zárva előle a hatalomrajutásra vivő ut, ugyanazon Apponyi ismét egyet fordult s most szövetkezik a legszélsőbb elemekkel, a dualizmus legradikálisabb elleneivel, a függetlenségi párttal.

S vajjon párthiveit — tisztelet a kevés kivételnek — más tűz hevíti-e? Fanatikus hiveinek jórésze nem áll-e ambíciójukat el nem ért stréberek számából? hiúságukban megsértett volt szabadelvű hívekből? elkövetett hibák folytán nyugdíjazott, vagy elmozdított hivatalnokokból s ezek által félrevezetett munkás s a politikai szabadgondolkodás magas nivójára fel nem emelkedett földmivelők s iparosok csoportjából?

Mi csak ezen utóbbiakat sajnáljuk! A félrevezetett munkásnépet, mely önkénytelenül kész hallgatni a nagyhangú ígéretekre, az üres szövegekre. Lángszavakkal kellene birni, hogy feltárjuk előttük a valót, hogy megérthessük velük, miszerint ép ugy mint eddig nem nyertek semmi előnyt az ellenzéki párttól, ugy ezután sem remélhetnek. Ép ugy mint eddig nem volt alkalmunk tapasztalni az ellenzéki vezérférfiak és párthiveik hasznos működését; akár az ország, akár a vidék jólétének előmozdítására való küzdelmeit, — ugy ezután is hiába várnak erre. Mert céljuk jórészt nem más, mint a hatalom polcára felvergődni, s az arra hivatott s közbizalom mellett működő személyeket kiszorítani.

Jó lesz ezen körülményeket a választóknak megfontolni, jó lesz az ellenzéki pártoknak az elmúlt öt éves országgyűlési ciklus alatt folytatott dics-

A „BÁCSKA” tárcája.

Árulkodás.

Oh istenkém, de boldogok
 Az én poeta-elődöm,
 Kik a kedvest csókolgatták
 A berekben, a mezőn kinn.

Egy-két madár látta csak meg,
 Kik ugyan kicsiripölték,
 S erről oszt egy vers íródott —
 Hanem több baj nem is történt.

... Hetek óta zongorázunk
 Hol két kézre, hol négy kézre.
 Sok szép darab! De legszebb volt
 A pauzáknak a zenéje.

Csók csattanás... Látta ezt is
 Kalitkából egy madárka
 S tán felőle dalolt, hanem
 Mink nem adtunk a szavára.

Ah, diskrétek a kanárik,
 Csak maguk közt csiripelnek;
 Am a minap a kis hugod
 Leste meg, hogy mint öleltek.

Az ő révén jutott osztán
 Minden a mamád fülcébe —
 És azóta nincs több zene
 Se két kézre, se négy kézre!

Révész Ernő.

BETELJESÜLT KIVÁNSÁG.

— Catulle Mendès. —

Mezítláb, kuszált hajfürtökkel baladt el a csavargó az országuton a király palotája előtt. Fiatal volt s aranyos hajfürtjeivel, nagy fekete szemével szép fiu. Friss piros ajkai olyanok voltak, mint eső után a rózsza, s mintha a napsugárnak különös kedve telt volna benne, több öröm s fényt szórt az ő rongyos ruháira, mint a fúrak és előkelő dámák bársony, selyem és hermelin-ruháira odabenn a trónteremben.

— Oh! milyen gyönyörű nő! kiáltott fel hirtelen s megállt.

Észrevette Rosalinda hercegnőt, amint egy nyitott ablakon a friss levegőt szitta magába kéjjel; valóban képzelni sem lehetett volna gyönyörűbb teremést a földön, mint ő volt. Mozdulatlanul állt meg a csavargó, karjait az ablak felé nyújtotta, mint a megnyílt menyország felé, melyben az éden gyönyörű táruinak elébe. Itt maradt volna estig is, ha egy ur botjával, durva szavakkal el nem kergette volna.

Lehorgasztott fővel állt odább. Ugy látta, minden elhomályosodik most előtte, körülötte: a láthatár, az országut, a virágzó fák, hogy nem látta többé Rosalindát, azt hitte, meghalt a napsugár is. Az erdő szélén leült egy tölggyfa alá és sirt keservesen.

— Ugyan fiam, miért sírsz oly vigasztalan? kérdé egy töpörödött vén asszony, ki nagy köteg rőzsével a hátán jött elő az erdőből.

— Mi haszna, ha el is mondom neked? Te értem mitsem tehetsz, jó asszony.

— Ebben nincs igazad fiam.

Ezzel az öreg eldobva terhit, kiegyenesedett; nem az öreg koldusasszony volt többé, hanem a napnál is szebb tündér, eztüst ruhában, virágkoszorúval a fején, drágakövekkel hajfürtjeiben; az eldobott száraz ágak pedig, kizöldülve röpültek vissza előbbi helyökre, hol csicsérgő madárkák örvendeztek visszatértükön.

— Oh szép tündér! mondá a csavargó térdre hullva, légy hozzám kegyelmes szerencsétlenségemben. Megláttam a király leányát egy nyitott ablakban, amint a friss levegőt szitta magába kéjjel s azóta szívem nem enyém többé; érzem, hogy soha más nőt nem fogok szeretni, mint őt.

— Jól van, mondá a tündér, ez még nem olyan nagy baj.

— Lehet-e ennél nagyobb baj számomra? Meg fogok halni, ha ő nem lehet enyém.

— Mi áll utjában annak, hogy a tiéd legyen? Rosalinda még nem menyasszony.

— Oh tündér! tekintsd rongyos ruhámat, meztelen lábaimat, szegény fiu vagyok, koldus az országutján.

— Se baj. Ki igazán szeret, őszinte szerelmével viszontszerelmre gerjeszti a szíveket. Ez az örök törvény. A király és királyné megvetéssel forduljanak bár el tőled, az udvaroncok kinevessenek bár, ha szerelmel igaz, Rosalinda még fogja azt érezni s egy estén, midőn a szolgálk elűzték, a kutyák véresre martak s te sirni fogsz sorsodon valami csürben, el fog ő jönni hozzád, pirulva, boldogan, hogy osszad meg vele kemény fekhelyedet.

Lehajtotta fejét a csavargó. Nem hitte, hogy ilyen csoda megtörténhessék.

— Vigyázz fiam! szólta a tündér, a szerelem nem tári, hogy kételkedjünk hatalmában, s ugy lehet, kegyetlenül megbüntet hitetlenségédért! De miután látom, szenvedsz, segítségedre akarok lenni. Szólj, mit óhajtasz, kívánságod teljesedni fog.

— A világ leghatalmasabb hercege szeretnék lenni, hogy ugy enyém lehessen az imádott királyleány.

— Milyen vágy! Ah mennél inkább oda, dalolnál

telen szerepléseit emlékeztük felidézni. S ha ez megtörténik, akkor a szabadelvű párt nyugodtan néz a közelgő képviselői választások elé. Bizik a nemzet igazságos ítéletében, a választók igazságszeretében és a közelgő újabb országgyűlési időszak hasznos és nemzetboldogító működésében!

Veritas.

Választási mozgalmak.

Az egyes megyebeli választókerületekről a következőkben közölhetjük a választási mozgalmakat:

A rigyicai kerület eddigi képviselője, Latinovits Ernő az országgyűlés feloszlása után fogja megtartani beszámoló körútját, mely alkalommal egyuttal újból fel fogja kérni a kerület a mandátum elfogadására. Ellenjelöltről mi hír sincs.

Az apatini kerület szabadelvű pártját pillanatnyi zavarba hozta Fernbach Antal eddigi képviselőnek a jelöltségtől való visszalépése, e zavar azonban csak rövid ideig tartódott, mert a pártnak sikerült jelöltül Michelsz Károlyt, megyénk egyik kiváló nagyiparosát, a palánkai kendergyár alapítóját megnyerni, kinek személyében a párt biztos győzelemre számít a nemzeti párti dr. Kék Lajossal szemben.

A hódásghai kerület — mint értesülünk — 3-án jelölte ki újból dr. Vojnits Istvánt, ki azonban influenzában fekvő beteg Szabadkán. A szabadelvű párt biztos győzelmének egyik jele, hogy az elégtelen és az ellenzék zászlói alatt csoportosulni szokott elemek e kerületben eddig még csak jelöltek sem tehetek szert.

A tovarisovai kerület egyhangú jelöltje Gromon Denső államtitkár, kivel szemben az ellenzék, azt hisszük, alig fogja megkísérteni a csak biztos bukással biztató harcot.

A kulpini kerületben Rohonyi Gyula eddigi képviselő, a titeliben pedig Zákó Milán főszolgabíró pártunk jelöltjei, ellenjelöltek eddig szó sincs.

Az ó-becsei kerületben a választók bizalma ismét Popovits Vazult, a kerületnek már több ízben megválasztott képviselőjét lépteti fel, az ellenzék jelöltjeiké Mocsary Lajost, Kisbaári Kiss Ferencet és Visontai Somát emlegetik, mindhármát függetlenségi és 48-as programmal.

Az ó-kanizsai kerület községeinek 300 választóból álló küldöttsége 3-án kérte fel Matkovits Lajos főszolgabíró a jelöltség elfogadására, ki is a napokban fogja megkezdeni körútját. Ismerve népszerűségét, azt hisszük, a választás eredménye iránt alig lehet kétség.

Az újverbázi kerület szabadelvű pártja újból fellépteti eddigi képviselőjét, Pulszky Ágostot. Hadzsy János nemzeti párti jelöltet az egész kerület mint orvost szereti és becsüli, mint képviselőt.

inkább egy édes szerelmi dalt ablaka alatt! De megígertem, teljesüljön kívánságod. Egy dolgra figyelmeztetek: ha megszűntél az lenni, a mi most vagy, se én, se más tündér nem bír ismét azzá tenni, a mi vagy; királyi herceg léssz, de az maradsz örökre.

— Hát azt hiszed, tündér, hogy Rosalinda királyi férjének valaha vágya támadna ismét kiállni az országutára?

— Kívánom, hogy boldog légy, szólt a tündér felsóhajva.

Aztán megérintte vállát aranygyűrűjével s hirtelen változással a csavargó fényes lovaggá lett, aranyrojtos selyemruhában, fehér paripán. Mögötte beláthatatlan kíséret s harcosok állottak, harsányan fujva trombitáikat.

II.

A fényes herceget természetesen jól fogadták az udvarnál s megtisztelve érezték magokat látogatása által. Egy héten át lovagjátékokat, bálokat, ezerféle ünnepeket gondoltak ki tiszteletére. De mindez örömeik nem szórakoztatták. Egész nap és egész éjjel át Rosalindára gondolt csak; ha meglátta szive majd kiszökött kebléből, ha beszélt hozzá, isteni zenét vélt hallani, s szinte elkábult a kéjtől, midőn egy ízben kezét nyújtotta feléje a táncban. Egy dolgon mégis aggódott: a kit ő annyira szeretett, ügyet sem látszott vetni az ő gyengéd figyelmességeire, szótalan volt mindig, a szomorúság kifejezésével arcán. De azért, nem kevésbé ragaszkodott tervéhez, hogy megkérje a szép királyleány kezét, s a mint azt gondolhatjuk, a királyi szüleinek ezek ágában sem volt azt megtagadni az előkelő kéréstől. A néhány nap előtt még csavargó tehát birni fogja a kezét a világ legszebb királykisasszonyának! Ez a rendkívüli boldogság annyira megzavarta az ifjút, hogy midőn a király beleegyezését adta, rangjához éppen nem méltó gestusokkal nyilvánította örömét s kevés bija, hogy kalajmáját nem járt az egész udvar szemeláttára. Héj pedig hamar vége szakadt a nagy örömeinek! Alig hogy Rosalinda megtudta atyja akaratát, félholtan rogyott udvarbűgyeinek karjaiba, s midőn magához tért, zokogva, kezeit tördelve csak annyit re-

selőre azonban a nagy többség Pulszkyra fog szavazni.

A kernyajai kerületben a kormánypárt még eddig nem állított fel jelöltet, mint értesülünk azonban, a legközelebbi napokban dr. Ivánovits Iván bajai ügyvédet fogja felkérni, és bár erős harcra van kilátás, a győzelem pártunké lesz.

Zentán az ellenzék Szabó László eddigi képviselő mellett csoportosul, azonban mint halljuk, a szabadelvű párt bizva erejében, meg fogja kísérteni a küzdelmet és e kerületet visszahódítani, a jelölt nevét ez idő szerint még nem közölhetjük.

Baján Latinovits Gábor a képviselőiséget többé elfogadni nem lévén hajlandó, Drescher Ede polgármester a szabadelvű párt jelöltje, ki minden valószínűség szerint egyhangulag fog megválasztatni.

Baja.

Latinovits Gábor, Baja város országgyűlési képviselője, nyílt levelet intézett Baja választó polgáraihoz, melyben bucsut vesz azoktól.

„Önök legszentebb alkotmányos jogok gyakorlását bízták volt reám a mult országgyűléseken — mondja többek közt a levél — és én, a ki most már negyedikben működhettem az ország és önök érdekei képviseletében az alkotmányos ország legmagasabb fórumán, a törvényhozásban, leszámloló, vagy inkább bucsuzó soraimban igaz lélekkel mondhatom, hogy e megbízásomnak megfelelőleg, mindenkor becsületesen törekedtem az ország és szülővárosom érdekeit a leglekiismeretesebben szolgálani.

Hogy e törekvésemet koronázta-e siker és mily arányban, feleljenek arra az országgyűléseknek számos nagyfontosságú és fűdős reformalkotásai, valamint szülővárosom és ennek egyes polgárai érdekében hozott áldozatkész fáradaim eredményei, melyeknek létesítéséhez mint az ország ügyeit jelenleg vezető pártnak hű közölkője, én is hozzájárultam. És bármily csekély rész jutott is nekem e reformokban, mégis nyugodt és tiszta lelkiismerettel adok számot az önök megbízásából tett eljárásomról, mert tudom, s lelkemben tisztán és erősen érzem, hogy kötelességeimet minden irányban hiven és becsületesen teljesítettem.

Es hogy miért mond bucsut, leginkább kitűnik a levél következő sorából:

„Az ifjúkornak és fiatal erőnek más fogalmai vannak az életéről és boldogságról, mások az igényei, mint az előhaladottak: amaz a zajos tevékenységet, emez a nyugodt esendes munkásságot óhajta. Így vagyok én is; nálam sincs kivétel.”

Es végül a következőkben fejezi be sorait: „Es most befejezésül vegyék részemről azon biztosítást, hogy bármiként alakuljon a jövő, én továbbra is önök barátja és tisztelve szerető polgártársa maradok, ki, mint eddig, úgy a jövőben is szülővárosom jólétét és felvirágzását tehetségem szerint előmozdítani kedves kötelességemnek tartandom.”

Szabadka.

Képviselő választási mozgalmak Szabadkán. A kormánypárt irányadó férfiai a karácsonyi ünnepek alatt — a legközelebbi választásokra vonatkozólag — szűkebb körű értekezletet tartottak, melyen Ivánka Imréné bucsu levele is felolvastatták. (Melyet alább közlünk.) Minthogy azonban az első választó kerületre hárman is (dr. Antunovich József, ki eddigi helyén a II. ik választó kerületben nem óhajta fellépni, Mamuzsich Ágoston ügyvéd és Piukovich József) — aspirálnak, határozott megállapodásra nem jutottak. A II. ik választó kerületre nézve azonban egyhangulag abban állapodtak meg, hogy Nagybudafalvi Vermes Lajos földbirtokost léptetik fel,

begett, hogy ő férjhez menni nem akar, hogy inkább meghal, semmint a herceg felesége legyen.

III.

Nagyobb lett a herceg kétségbeesése, minthogy azt leírni lehetne, a szerencsétlen szerelmes, járattan minden etikett kérdésben, a királykisasszony szobájába rohant, lábaihoz borulva, kinyújtott karokkal kérte:

— Kegyetlen, kegyetlen! vond vissza gyilkoló szavadat.

Kinyitotta szeméit a lány s halkan, de határozottan felelt:

— Herceg, semmi sem képes megváltoztatni elhatározásomat. Sohasem leszek az ön felesége.

— Hogy lehet annyira kegyetlen, hogy össztépje a szívet, melynek minden dobbanása az öné! Mit követtem el, hogy akkora büntetést érdemlek? Kételkedik szerelmemben? Attól fél, hogy egy napon megszűnöm imádni? Oh ha olvasni tudna lelkemben, eloszlan minden kétsége. Szerelmem oly forró, hogy méltóvá tesz az ön páratlan szépségére is s ha keservemen meg nem indul, nem találok bánatomra más orvosságot a halálnál. Nyujtson reményt Rosalinda, vagy meghalni lát lábainál.

Nem hallgatott el még. Elmondott mindent, amit a heves fájdalom a bánkódó szerelmes ajkára adhat, elmondta oly szívrehatóan, hogy Rosalindát is megindította, de nem oly irányban, amint ő azt szeretete volna.

— Boldogtalan herceg, mondá neki, ha szerelmem helyett a szánalom meg bírja enyhíteni fájdalmát, azt örömmel adom önnek. Szívbeli sajnálom önt, annyival inkább, mert én magam is szenvedek, ép úgy mint ön.

— Mit akar ezzel mondani, hercegnő?

— Nem lehetek az ön felesége, mert én is reménytelenül szeretek. Szeretek egy csavargót, ki meztelb, kuszált hajfürtökkel ment el egy napon atyám palotája előtt, ki rám nézett, s ki nem jött vissza többé!

Sólyom.

ki a jelölést már el is fogadta. Szabadkán tehát egyelőre így állnak a követválasztási mozgalmak.

Ivánka Imre orsz. képviselő, a szabadkai választókerület szabadelvű pártjának elnökehez, Antunovits Mátéhoz, a következő levelet intézte: „Tisztelt elnök ur! Miután az országgyűlés jövő év január hó első napján fel fog oszlatni, megbízatásom — melylyel Szabadka város első kerületének választói két alkalommal megválasztottak — magában meg fog szünni s miután 74 éves korom szükségessé teszi a megpihenést, nyugalmat, természetesen, hogy ifjabb erő lesz inkább hivatva a törvényhozásban résztvenni és a város érdekeit megfigyelve, azokat előmozdítani, miért is — a mint ezt nagyszámú elnök urnak már előszóval is bejelenteni szerencsém volt, az eddigi irányomban tanusított bizodalmat bizodalmaim megköszönöm s további jelöltségre nem számítok. Kérem ezt a szabadelvű párttal és különösen az első kerület választóival közölni. Nem szokásom a szószaporítás, de annyival tartozom magamnak, hogy ez alkalommal kimondjam, miként — a választások alkalmával is tett kijelentésem szerint — Tisza Kálmánhoz s a szabadelvű párt elveit, hiven teljesítettem kötelességemet és hogy ezentul is minden törekvésem és óhajom a szabadelvű pártnak erősödése, mert a haza és a magyar nemzet fejlődését és erősödését csakis ennek zászlaja alatt vélem elérhetőnek. A töredékekre szaggatott ellenzék — egy konzekvens része Magyarország teljes önállóságát hirdeti oly időben, a melyben csakis nagy államok bírnak a lét feltételeivel; más része lojalitás alakjában kíván a kiegyezés alapjára lépni, de annak feltételeit és fentartására szükséges tényezőket minduntalan kiméltlenül ökleli; a harmadik — ugynevezett nemzeti párt — csillogó színváltatásaival a közönség figyelmét magára vonja ugyan, de gondolkodó s a helyzetet ismerő politikusi bizalmát elnyerni nem képes. Mindhármán egyetértéssel abban, hogy a szabadelvű párt és a kormány törvényhozási működését erőszakoskodásokkal gátolják és a parlamentárizmus alapelveit t. i. a többség uralmát — ha ez erőszakos eszközökkel nyulni nem akar — a szükséges reformtörvények meghozatalában akadályozzák és épen ezen működésük által idézték elő a mostani országgyűlés időelőtti feloszlását is. — Meggyőződésem, hogy a képviselőház szabályainak revíziója — s a sajtótörvény olyatén módosítása nélkül, mely az egyént a magánéletben s család szentélyében aaptalan támadások ellen megvédi, a gyűlékezési jog olyképi szabályozása nélkül, hogy az erőszakos utcai demonstrációk lehetlenné tétessenek, anélkül, hogy a karhatalomra lenne szükség, Magyarországon a politikai és egyéni szabadság elvesztése be fog következni és ezért a szabadelvű pártnak erősítését s a tervezett reformok békés keresztülvitelét tartom szükségesnek. Ismételtem, a szabadelvű párt győzelmét óhajta vonulok vissza a magán életbe s bucsuzva köszönetet mondom a szabadkai szabadelvű párt összes tagjainak s különösen azon választóknak, a kik kétszeri választás alkalmával bizalmukkal megtisztelték. Magam nagyszámú elnök urnak és a tisztelt választóknak baráti emléktükbe továbbra is ajánlva, maradok hazafitui üdvözléssel — kész szolgáljuk. Ivánka Imre, s. k.”

Az ó-kanizsai kerületből.

Adáról írják e hó 2-iki kelettel: A mi városunkban is megkezdődtek a képviselőválasztási mozgalmak. A szabadelvű párt, Kuglits János és Kovácsévics R. ideiglenes elnökök aláírásával, ma (szombat) délután 3 órára hivta össze hivat; az ellenzék pedig nagy plakátokon hirdeti az ő elveit, de jelöltet név szerint nem emlit.

Ma délután 3 órakor körülbelül 300 választó polgár jelent meg a nagyvendéglő dísztermében, hol Kuglits János id. elnök emelkedett beszédben adta tudtára az összegyűlteknél a jelen mozgalom célját s örömmel tudatja a választó polgárokkal, hogy — a kit képviselőnkülly oly régóta s oly sokan óhajtottunk — Matkovich Lajos, a járás közszeretében álló főszolgabírja a jelöltség elfogadására kész. (Hosszas harsogó éljenzés.) De hogy e hír biztosságáról meggyőződünk, s hogy a jelöltül kiszemelt férfi előtt szeretetünk és ragaszkodásunk jelét adjuk, ajánlja, hogy vasárnap egy küldöttség kérje föl az adai választó polgárok nevében őt a jelöltség elfogadására.

Az indítvány egyhangú elfogadása óriási s folyton a jelölt nevét emlitő éljenzések között történt meg. Erre dr. Burtik Győző tartott beszédet, melynek végén ajánlja, hogy volt képviselőnknek, Podmaniczky Frigyesnek, ki kerületünket 11 éven keresztül oly szép eredménnyel képviselte, köszönő feliratot küldjünk. Ezt is egyhangú határozatban mondotta ki az értekezlet.

Ez után az állandó bizottság alakult meg s ezzel a választók szétoszlottak.

A beavatottak, kik az ily féle mozgalmakat jól ismerik, úgy a nép is, abban a teljes meggyőződésben él, hogy Matkovits Lajos minden körülmények között az ó-kanizsai kerület képviselője lesz.

r. l.

Zentáról sürgönyzik (jan. 3.)

Moholon Mikosevits Antal és Joanovits Lázár elnökele alatt megalakult a szabadelvű párt. Ma Moholról számos választó (tízoltó zenekarral) Zentára bevonult, hol a többi községek választóival, mintegy kétszázra szaporodva, mátházi Matkovits Lajost, a járás szeretett főszolgabírját, kormánypárti képviselő jelöltnek felléptette. A győzelem kétségtelen.

Táviratok.

Hódásgh, 1892. január 4-én.

A hódásghai választókerület szabadelvű pártja mai népes értekezleten jelöltjévé dr. Vojnits Istvánt egyhangulag kikiáltotta.

Uj-Verbász, 1892. január 4-én.

Verbász kerületi szabadelvű párt vasárnap ezret jóval meghaladó választók részvétele mellett kerületi értekezletet tartván, Kern kúlai ügyvéd ideiglenes elnöknek lelkesítő szavaira egyhangulag zúgó éljenek között újból Pulszky Ágostot jelölte. Különösen Kúla, Torzsa, Szeghegy,

Melléklet a „Bácska” 2-ik számához.

a két Verbászt számos választó képviselte, a többi községekből is a rossz ut dacára számosan megjelentek. Választási elnökké: Mezey kulai községjegyő választott. Pulszky a kerület határozatáról küldöttség által értesített, a választók előtt nyomban hatóságos szavakban jelöltségét közönnel fogadta. Pulszky megválasztása biztos. Az értekezlet ily látogatottsága az előbbi itteni ellenzéki értekezlet ténykedéseinek természetes következménye volt.

Helyi és megyei hírek.

Áthelyezés. Gruber József apatini segédlelkész Csataaljára küldetett, Láng Márton ottani nyugalmazott esperes helyébe adminisztrátorrá. A mint lapunknak írják a szeretett lelkész távozását sajnálattal veszik Apatin katolikus polgárai.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter ifj. Kesztner János kunhalasi kir. járásbírói aljegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Választás. Óbecsén rendőrhadnagygyá Laczkovits Károly eddigi segédjegyző választott meg.

Választás. Bajmokon a községi képviselőtestület által Nagell Gyula okleveles jegyző választott meg egyhangulag községi aljegyzővé.

Áthelyezés. Jakobcsics Gyula, megyei közigazgatási gyakornok, a topolyai szolgabírósgától áthelyeztetett a külalhoz.

Megei bizottsági tagok választása lesz a jövő hó 5-én két választó kerületben. Be fog tölteni e napon a Grunits János halálával megüresült szilvási és a Jozsimovits Lázár lemondásával megüresült moholyi bizottsági tagság.

Ügyvédi kamarák sérelme. A debreceni ügyvédi kamara állandó bizottságának egy közelmúlt ülésében többen adtak kifejezést a fölötti indígnálódásuknak, hogy az igazságügyminiszter a törvényjavaslatokat tárgyalás végett csupán a budapesti ügyvédi kamarának küldi meg, míg a vidéki kamarákat mellőzi. A kamara elhatározta, hogy felírnak e tárgyban a miniszterhez és a többi vidéki kamarákat a kérelembe való csatlakozásra szólítják fel. Legközelebb tehát a mi kamaránk előtt is tárgyalva lesz ezen, a vidéki ügyvédi kar tekintélyét növelni célzó javaslat.

Alapszabályok. A kunbajai népolvasó egyesület alapszabályait jóváhagyta a belügyminisztérium.

Uj csendőrség. Csendőr szárnyparancsnokságunk érintkezésbe lépett az alispáni hivattal egy csendőrséknél Szóntán leendő főállítása iránt.

A Haynau-alap. Megirtuk annak idején, hogy kik pályáztak megyénk területéről a 48-as rokkant honvédek közül a Haynau-féle alapítvány párkrajcáros kegydíjára. Említettük azt is, hogy az ország némely vidékén abban állapotok meg a rokkantak, hogy ők nem veszik igénybe ezt a segélyt, még akkor sem, ha különben éhen halnának. Minálunk másképp gondolkodtak és bizony folyamodtak is elegendően. Most aztán értesültünk, hogy a gyászmagyarkák közül egyre mosolyog is a szerencse; Föllér Péter zorsai lakos az alapítványból leendő segélyezésre előjegyeztetett és így van is kilátása a nagy-szerű díjazásra, de persze majd ha tíresedésben lesz ismét ily díj és rákerül a sor.

Kaszinó-élet Zsablyán. Zsablyáról írják: Kaszinónk rendezés évi közgyűlése december hó 27-én tartott meg, a tagok nagyszámú részvétele mellett. A gyűlés tárgyai közül említésre érdemes a tisztújítás. Az eddigi elnök, Mikosevits Kanut szolgabíró, tulságos elfoglaltsága következtében, mint mondá — sajnálattal, nem felelt meg az egyesület iránt táplált igényeinek; miért is megköszönve az eddigi kitüntető bizalmat, — az elnöki tisztiségről leköszönt. Helyébe elnökül: dr. Fleischer Simon megyei járásorvos választott meg; alelnökön: Aranitzki Athanász; titkár: Schlósz Lajos pénztáros; dr. Steiner Soma. Választmányi tagokul a következők urak választottak meg: főt. Papity Milos prótót, Zákó Milán, Nikolits Emil, Szabó Pál, Mikosevits Kanut és Szerajlics István. — A társadalmi élet fejlesztése és a hosszú, unalmas téli esték kellemesebbé tétele céljából Zákó Milán főszolgabíró egy igen dícséretes és életrevaló indítvánnyal járult a közgyűlés elé. Ajánlja ugyanis, — a másutt is divó, de egyszerűsége miatt kaszinói társasestélyek meghonosítását, melyek részint felolvasások, hangversenyek, egybekötve tombolajátékokból álljanak; ilyenkor rendszeren az ifjúságuk improvizált táncmulatságra is adnak alkalmat. Ajánlja továbbá, hogy az estélyek alkalmával a kaszinói terem a nem tagok számára is nyitva legyen, mialt az egyesület nemcsak erkölcsi érdemeket szerez magának, hanem anyagi jövedelme is növekedni fog, s így talán nemsokára elérkezik azon rég óhajtott idő is, hogy egy könyvtárnak alapját megvehetjük. A főszolgabíró indítványa természetesen nagy lelkesedéssel elfogadtatott és a választmány egyszerűsége utasítottat, hogy gondoskodják már a legközelebbi jövőben társasestély tartásáról.

A zombori jótékony magyar nőegylet által rendezett karácsonyi költségeikhez hozzájárulni még szívesek voltak: Hoffmann Frigyes 3 frt, Mihályi Jánosné 2 frt, Szabó Lujza 1 frt, Belt Sebestyén ur minden egyes gyermek (összesen 100) számára kalácsot sítetett, Tápay Istváné 12 pár harisnyát, Schlieszer Berta 15, Haris és Bergenthal pedig 6 kendőt küldött. Mihályi Jánosné 5, Trischler Ferencné 5, Esztergamy Borbála 6, Stvertetzky Ferencné 3, Thim Antónia 2, Wolf-Esztergamy Mária 2, Hável Erzsébet 3, Westergombi Vidákovics Fanni pedig 1 öltözet ruha megvarrásával voltak szívesek a jótékony célt elősegíteni. Mindezen kegyes jóakaróknak a zombori jótékony nőegylet nevében őszinte hála és köszönetemnek adok kifejezést. Zomborban, 1891. dec. 27-én. Esztergamy Borbála s. k., a zombori jótékony magyar nőegylet elnöke.

Eljegyzés. Spányi Ernő magyar államvasuti tisztviselő jegyet váltott Szabadkán Haverda Margit kisasszonnyal, Haverda Mátys főgimnáziumi igazgató leányával.

Ujvidéken meglehetősen komikusan alakulnak az ellenzéki pártviszonyok. A függetlenség 48-as párt jelöltje Visontai Soma, Tómcics Jásó védője. Párthívei a szerb radikálisok és a németiség elégedetlen része. Az

egész dologban — írja levelezőnk — az a legérdekebb, hogy a magyarság utolsó szálai kormányparti, a zászavai szerbek pedig egytől-egyig tizenhárom-próbas 48-as függetlenségi. Ezekhez járul a németek egy töredéke. Ugy, hogy a függetlenségi pártnak alig akad embere, ki magyarul is tud beszélni, magyar tagja egy sincs. A kormánypart jelöltje Harkányi Károly, ki eddig is képviselte a várost.

Gyászhir. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk rokonaink és ismerőseinkkel, hogy felejthetetlen nóm, szeretett anyánk, testvér, nagyanya és anyós Karnász szül. Ambrózovits Mária f. évi január hó 3-án, hosszas szenvedés után, életének 70 ik évében jobblétre szenderült. A boldogult hült tetemei 1892. évi január hó 4-én d. u. fél 4 órakor fognak beszentelteni és a Rókus sirkerben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig f. hó 18-án d. e. 9 órakor fog a r. kath. templomban megtartatni. Zombor, 1892. évi január hó 3-án. Áldás és béke hamvaira! Karnász István, férje. Karnász férjzett Valter Etel, Karnász Lajos, Karnász férj. Bellősevis Fáni, Karnász Kálmán, Karnász Tamás, Karnász férj. ifj. Husvéth Berta, gyermekei. Karnász Károly, öz. Karnász férj. Kovács Erzsébet, mostoha gyermekei. Öz. Lakner sz. Ambrózovits Jozseffa, testvére. Valter Aranka, Bellősevis Paula, Bellősevis István, Bellősevis Mariska, legifj. Husvéth István, Husvéth Mariska, unokái. Valter Nándor, Bellősevis Károly, ifj. Husvéth István, vejei. Karnász szül. Löbl Jozseffa, Karnász szül. Erbies Vilma, menyei.

Csikók a vonat alatt. Reinhardt György cservenkai lakos Emusicsi bérlőnek tanyájáról dec. 27-én este 5-6 óra között 10 darab gyönyörű csikó elszabadult. Ebből 6 szerte széjjel, 4 pedig a vasuti töltés felé száguldozott. A Szabadkáról jövő teher-vonat dűbörgésétől megvadult állatok szerencsétlenségükre épen a vasuti töltésre rohantak. A vonat az úgynevezett kiszálló örháztól egész a hegyes-feketehegyi állomásig izzte őket maga előtt. Kettőt összemorzolt, egyet a magas töltésről levetett, egynek pedig a lábát törte el. Utóbbiakat a pórul járt bérlő agyonlőtte, kinek szenvedett kára mintegy 1500 frtra rug. — A többi hat csikó megkerült.

Kaszinói tisztújítás Hódásghon. A hódásghai „Kaszinó-Egylet” mult hó 26-án tartotta rendezés közgyűlést, melyre a tagok nagy számban gyűltek össze. A terjedelmes évi jelentések felolvasása után a kaszinó elnöke: Korény Bélának, valamint a tisztikarnak jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. A tisztújítás Vissy József elnöke alatt következő eredménnyel folyt le. Megválasztottak: elnökké: Scultéy Ede; alelnökké: Schwerer Mihály; igazgatóvá: Trischler Károly; ügyészé: dr. Szabó József; jegyzővé: Cseryvánszki Sándor; pénztárossá: Nopper Ferenc; könyvtárossá: Tiefenbach Ferenc; választmányi tagokká: Trischler József, Szendy István, Ertl János, Korény Béla, Neumayer Ferenc, Vissy Józser, Müller Béla, Hofbauer Miklós dr., Hauswirth Antal, Scultéy Jenő. A tisztújítás megejtése után egy tizenkét tagból álló küldöttség tisztelettel az unjonnan megválasztott elnök Scultéy Edénél, mely alkalommal őt Vissy József lendülettel beszéddel üdvözölte, mint közéletünk egyik kiváló vezérfért.

Eljegyzés. Janicsék József építész mérnök Budapestről eljegyezte Mayer Mariska kisasszonyt, Mayer Ignác zombori asztalos-iparos leányát.

Hová megy a levél? Különös módját találta fel a levél címerének egy szomszéd városbeli inas gyerek. Az új írás ép oly merész, mint egyszerű. A dolog a következőképp történt: A posta előtt megállott az este egy inas gyerek. Nagy vigyázattal huzott elő a melleskötő szelvényéből egy levelet, ránezett s aztán odavitte a lukhoz, a hol a leveleket dobják be. Becsuszattatta s a luk rezes sallangjait fölemelve, a pléh-gádon lesikló levél után bekiáltott, ahogy csak a torkán kifért.

— Nagy-Becskerekre.
A körülállók, a színházba menők hangos nevetésre fakadtak a naiv stülvényen. A gyerek zokon vette a dolgot s magyarázólag kiáltotta utánuk:
— *Azér kiáltottam be, mert a gazdám nem írta rá, hogy hova küldjék.*

Az eset vicces is igen jó s ha még tényleg meg is történt, akkor még kitünőbb.

A „bulkeszi csárda” című egyik multkori hírtünkre „egy csárdabeli vendég” aláírással levelet kaptunk, mely védelmébe fogadja a nevezetes csárdát. Azt mondja, hogy ott nem szoktak dözsölni és duhajkodni, hanem „pompásan mulatni” (persze, mert hiszen aki „dözsöl”, az is csak azért teszi azt, mert ő akkor „pompásan” mulat; meg a duhajkodónak is kétségkívül „pompás mulatság” a duhajkodás is). Aztán elmondja a levél, hogy megvan ott a rendőri felügyelet is, mert oda járnak a kulpini és a petrováci rend őrei is (mulatni?); arra meg, hogy Bulkesz a maga felügyelete alá akarja vonni a csárdát, azt mondja, hogy ez „tolakodás”, és végül szidja a bulkeszi rendőrséget és dícséri a kulpinit (ugylátszik veszekedik a két község a lá Kőrös és Kecskemét). Hát hiszen, aki pompásan mulatott azelőtt a csárdában, mulathat az ezután is, mert ez ellen a bulkeszi rendőrségnek sem lehet kifogása, amint hogy tényleg nincsen a kulpinainak sem; aki meg duhajkodni, meg verekedni akar, avagy más, nagyobb rosszban törni a fejét a csárda körül, annak, azt hisszük, egészen mindegy, akár a bulkeszi rendőrség csipi nyakon, akár a kulpini. Különben a roppant horderejű s a két község létérdekeit sértő kérdés még nincsen megoldva és addig is csak mulassanak a csárdán!

Körözött vádlott. Mészáros Iliának hívják, Ó-Becsei lakos, 27 éves. Súlyos testi sértés büntetvével van vádolva. Büntetése elől jönök látta szebb s még eddig ismeretlen hazába illanni el. Minthogy azonban a büntető igazságszolgáltatás mindenáron meg akar nevezetel ismerkedni, nyomozása az egész országban elrendeltetett. Felalálása esetén a legközelebbi kir. ügyészséghez kísérendő.

Financ-járvány. M. hó 28-án reggelre valóságos financ járvány lepte meg Csantavér községet. Lett nagy pánik a dohány-csempészek közt, midőn 20-30 financ berukkolt. Az egész községet fülhajsolták. A jó ég tudja mennyi dohány szűzessége lett áldozata ennek a hadjáratnak.

Eljegyzés. Hosszu Sándor doroszlói főtánító eljegyezte, Klein József bogojevai fővádlós leányát, Erzsike kisasszonyt.

Értesítés. A szegedi m. kir. bábaképző-intézetnél a legközelebbi — március hó 1-én kezdődő — magyar-német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 40 frtnyi állami ösztöndíj van rendszeresítve. Felhívom mindazokat, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumhoz intézzék, keresztlevelel, erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal fölszerelt bélyegtelen folyamodványukat január hó 31-ig hozzám nyujtsák be. Szegeden, 1891. december hó 20-án. Dr. Mann, igazgató tanár.

Gyógytárjog. A moholyi gyógytárjog személyes üzletjogát átruházta a belügyminisztérium Kiss Antalról Sztraka Ödön okleveles gyógyszerészre.

Halálozás. Rosztocky Antal kir. adótitíz neje szül. Dux Josefne, alig 2 napi kínos szenvedés után dec. hó 30-án elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Megverték a pénzügyőrt. Értesültek a szabadkai pénzügyőrök a napokban, hogy Csantavéren a Krunc Antal házban nagymennyiségű szüzdohányt rejtetget. El is látogatott hát a Krunc uram hajlékába egy financ két rendőr kíséretében, honnan őt a talált dohánnyal együtt a község házához kísérték. Utközben azonban a két rendőr, kötelelességszerűleg a községben kiűtött tűz láttára elfutottak és Kruncot a pénzügyőr közelében magára hagyták. Amint ketten egy sötét szűk utcához értek, két egyén — nagyon valószínű, hogy előleges megbeszélés folytán — előugrott — a pénzügyőrt előfognák és összeverik, hogy eszméletlenül esik össze. Egy véletlen arra járt rendőr vitte be a súlyosan megsérült pénzügyőrt a község házához, ahol a másnap magához térve, előadta a történeteket. Kruncot befogták.

Adakozás gör. kath. iskolára. O-Verbászi gör. kath. iskolára ujabbban a következők adományoztak: O-Verbász községe 40 frt, Henrich Kohl 2 frt, Schosberger 1 frt, Luszkanecz B. 5 frt, N. N. 1 frt, Jánoky István 3 frt, Reidl János 1 frt, Sztriber Mihály 5 frt, Juhász Sándor 1 frt, Jahn R. 40 kr, Tamás Nikola 1 frt, Szakács András 1 frt, Gergely József 20 kr, Reudl Péter 20 kr, Rack Károly 2 frt, Stur Dániel 3 frt, Zvik Vilmos 50 kr, Nagy Károly 50 kr, Dorogházy Dénes 1 frt, öz. Polyákne 50 kr, Czifrusz Ferenc 1 frt, Schmausz Endre 1 frt, Sándor Béla 5 frt, Rátay 1 frt, dr. Molnár István 1 frt, Szerdahelyi János 1 frt, Heutsch Zsigmond 2 frt, 6- és török-kanizsai takarékpénztár 1 frt, Toudor Kálmán 50 kr, N. N. 50 kr, Ó Kanizsa községe 1 frt 50 kr, Konecz János 50 kr, Márton Mátys 2 frt, Perndl A. 1 frt, Szabados P. 50 kr, Szabó László 1 frt, N. N. Szeredla Márton 20 kr, Kadinczy Mihály 20 kr, öz. Czifrusz Ferencné 40 kr, Vuits P. 40 kr, dr. Redágné 50 kr, Olvashatlan 1 frt, Szeffü Ferenc 20 kr, Bunter Menyhért 1 frt, dr. Huszágh Nándor 1 frt, Zenta város pénztára 5 frt, Ada járási szolgabíró ur 2 frt, Goldstein Simon 50 kr, Heiszler Ferenc 1 frt, N. N. 20 kr, Szevan Radovanovits 50 kr, Ilija Jankovits 2 frt, Nikola Lazits 50 kr, Gergurov Gavra 1 frt, Popov Pera 40 kr, Haasz Ferenc 30 kr, N. N. 1 frt, Honsith József 50 kr, Loidl 1 frt, Mathos János 5 frt, Kürtösy Antal 1 frt, Mita Gyorgyevits 1 frt, Konyovits 80 kr, Laza Kaszászky 2 frt, Jankulits 1 frt, Milan Gyungyerszky 1 frt, Filópp 20 kr, Majinszky Szima 2 frt, dr. Majinszky 1 frt, Szevan Gyungyerszky 3 frt, Tosa Gavanszky 2 frt, Nesztor Mikovits 1 frt, Jovan Sztójánovits 1 forint. A nemesszívű adakozók fogadják a hitközség legforróbb köszönetét.

Cigányverekedés. Régen történt már, nagyon régen, vagy két-három esztendeje, hogy a bezdáni csárdában összeverekedett egy csomó cigány atyafi. Az áldozat Sárközy Benedek dautovai cigány volt, mert ő maradt ott a küzdelem hevessége jeléül tehetetlenül, összeverve alaposan; a többiek csak amolyan kisebb-nagyobb sértüléseket szenvedtek, úgy hogy elpáholtagjaikat tovább hurcolhatták. Persze, hogy az eset a bíróság elé is került s a törvényszék egyre idézgeti a hősöket innen is onnan is, de csak nem sikerül fölalálania őket, míg végre a napokban közzétette a körözölevélet, hogy valahogy mégis lehessen igazságot szolgáltatni a legjobban elpáholtag Sárközy Benedeknek. Az egyik hőst alighanem könnyű szerrel elcsiphetik, mert hiszen a hivatalos leírás szerint hosszú orru, himlőhelyes, és ráadásul még löcselábu is; sőt az egyik kezén a mutató ujj sem hajlítható be. A bíróság előtt szívesen látott másik két atyafi a Kolompárok nemzetségéből származik s az egyik a Pali, a másik meg a Ferkó névre hallgat. Törvényszékünk kéri ez urak ismerőseit, hogy valamiképp juttassa őket a kezébe, ezuttal majd ő akar nekik huzni egy alapos kesergőt.

Biéklí meg a lovak. Az apatini lovak még sosem láttak biéklit, nem esoda tehát, ha a magától repülő kerekéktől első látásra megijednek, s az sem esoda, ha annyira ijednek meg, hogy szétszórják az éppen utánuk kötött kocsit, a gazdájukkal együtt. Megegett a napokban, hogy egy fiatal sportember Zomborból Apatin felé gördítette maga alatt a csillogó két kereket s el is jutott szerencsésen a községig; itt azonban szembe talákozott egy fogattal, melynek tüzesvérű lovai szörnyen meghököltek a szokatlan látványtól, de még maguk a kocsiban ülő atyafiak is szentül meg voltak győződve, hogy egy megbolondult cseh közsörüssel van dolguk, aki fölkapta magát arra a nagy kerékre, amellyel előbb a közsörűköt forgatta, — mert ők se tudták, hogy a zavarban hol a fejük; aminek aztán az lett a vége, hogy a lovak nekivadultak, a kocsi darabokra esett szét és a benne ülő két atyafi összevert tagokkal és véres arccal hevert az uton. És a két bürger most erősen elhatározta, hogy bepörli a két kerekű uri embert; ha pedig a törvénytudó urak nem adnak nekik igazságot, — azt mondják — úgy az apatini németek ezután löcselát vagy akár vendégoldallal is fogadják a bicikliző sportsztránerokat. Jó lesz tudomásul venni.

Rabok a megyénél. A megyei törvényhatóság a vármegyeház körüli tisztogatási teendők ellátására rendszeren az ügyészségtől nyer megfelelő számú elítélteket. A jövő év folyamára az igazságügyi minisztérium engedélye mellett az ügyészség 14 rabot enged át napi 5 kr fizetése mellett.

Hány választója van Ujvidéknek? Az országgyűlési képviselőválasztás vezetésével megbízott központi választmány a napokban tartott ülésén az 1892. évre érvényes választó névjegyzék 1680 választóval véglegesen megállapított és hitelesített.

Az európai uralkodók kora. Az európai uralkodók közt legidősebb a luxemburgi nagyherceg, ki 1817. július 21-ikén született. Csak néhány nappal fiatalabb Schaumburg-Lippe hercege, ki 1817. aug. 1-én született, 1818-ban született, tehát 73 éves, három uralkodó, a dán király, a szász-koburgói herceg és a szász-weimari herceg. 1819-ben születtek Viktória angol királynő és a mecklenburg-strelitzi nagyherceg. E két uralkodó után, kik 70 évnél idősebbek, következnek 11, kiknek kora 60 és 70 év között van, hatan 50—60 évesek, kilencen 40—50 évesek s ketten 30—40 évesek. A legifjabb uralkodók I. Karlos portugál király (28 é.), I. Sándor szerb király (15 éves), Vilma németalföldi királynő (11 é.), s XIII. Alfons spanyol király (5 é.). Ha az uralkodókat uralkodásuk ideje szerint vesszük, első helyen áll az angol királynő, aki 1837 óta, tehát 54 év óta uralkodik; azután következnek: Szász-Koburg hercege, aki 47 év óta, Waldek hercege, aki 46 év óta és Ausztria császára, aki 43 év óta uralkodik. 30—40 év óta uralkodnak kilencen, 20—30 év óta heten, 10—20 év óta kilencen, 10 éven alul tizenegyen. 1891-ben csak egy uralkodó lépett trónra, Vilmos, Württemberg királya.

A difteritisz gyógyítása. Az útszűkös torokgyík, mely difteritisz néven rettetgeti a világot, sok fejtörést okozott már tudósoknak és működő orvosoknak, mert valóságos jölvéve lenne az emberiségnek, ha ki biztosan megkötözhető vele. Szomorú valóság, hogy ez idő szerint biztosan gyógyítani nem tudják. De az is kétségtelen, hogy vannak szerek, vannak elbánások, melyek esetről esetre beválnak és sikerrel kecségetnek. Ily gyógyító módra hívja föl az orvosok figyelmét a Gyógyászat legújabb számában egyszerre két orvos is, u. m. Klein Eberhard dr. honvéd ezredorvos és Moskovitz Ignác dr. Azt ajánlják, hogy a szürke kéneskenőcsöt bőségesen kell a nyakra kenni a két fül tövétől az állig s közönséges zsíros vattával vagy gutaperával és száraz ruhával kell bekötözni. E mellett Klein E. dr. negyed óránként meszes vizet itat, félóránként be is lehellet a beteggel, papiros tölcserít téve a melegített meszes viz fölé. A beteg ereje föntartására erős bort vagy konyakot kell a beteggel itatni.

Uj-Verbász község pótvásár tarthatása iránt folyamodott, de a kérelemnek a minisztérium nem adott helyt.

Szólók átkapcsolása. A belügyminisztérium megengedte, hogy a Madarász pusztában, Ó-Temető dűlőben fekvő szőlők, melyek eddig a pusztával együtt Borsód községéhez tartoztak, Madarász községéhez átkapcsolassanak.

Rác-Militics községében eddig rendes hetivásárok tartattak, anélkül azonban, hogy erre a községnek engedélye lett volna; ez okból e vásárok betiltattak s most a község benyújtotta folyamodványát az engedély megszerzése iránt.

Megtagadott kiállítás. Zentán a jövő évre helyi érdekű kiállítás rendezését tervezik s ez iránt már régebben föl is küldetett kérvény a kereskedelmi minisztériumhoz. Innen a napokban az a leirat érkezett, hogy amennyiben az 1895. évi rendezendő országos kiállításra vonatkozó s már letárgyalt törvényjavaslat szentesítették, a kiállítás engedélyezését a minisztérium megtagadja.

Petrovác község elhatározta, hogy egy ideiglenes díjnoki állást rendszeresít és pedig 5 óra, mert a munkálatok rendkívülmód felhalmozódtak. A határozat beérkezett a megyei törvényhatósághoz jóváhagyás végett.

A kötelező doktorátus megszüntetése. Az újonnan szervezendő jogi államvizsgálatok tárgyában összeült értekezlet, hét napon át tanácskozott. A kultuszminiszter által az igazságügyminiszterrel egyetértőleg, előzetesen megállapított tervezetet, némi módosításokkal, elfogadta az értekezlet. Hangsúlyoztatott, hogy addig, míg a doktorátusnak új irányelvek szerint leendő módosítása megtörténik, a jelenlegi szervezetében fennmaradó, de az új államvizsgálatok behozatala folytán többé már nem kötelező doktorátus is birjon épen azzal a minősítő erővel, mint a melylyel az új államvizsgálatok fölruháztak. Az iránt is kifejezte óhaját az értekezlet, hogy mivel az új jogi államvizsgálatok tárgyainak összeállításánál a közigazgatási szakok is figyelembe vétettek, a jelenlegi államtudományi államvizsgálat is egészen elejtessék és az elméleti, egységes minősítést nyújtó új államvizsgálatok, a jelenlegi bifurkáció megszüntetésével, egy a tisztán jogi, mint a közigazgatási pályára is képesítsenek.

Idogének névsora a „Vadászkürt“ szállodában. Dr. Szabó Lajos ügyvéd Kula. Himmelsbach Lajos föld-birtokos Kulpin. Dr. Kék Lajos ügyvéd Apatin. Schön Lajos utazó Bpest. Blau Reszó vállalkozó Mohács. Eckenberg A. S. igazgató Kis-Sztapár. Zorkóczy Lajos tanár Újvidék. Szabó József pénzügyőr Szabadka. Schwartz Ferenc utazó Budapest. Singer M. utazó Budapest. Körpel József kereskedő Szabadka. Stumpf Dániel regalia bérli Plávna. Reschner György m. kir. csendőrhadnagy Szeged. Holländer Mór jegyző Morovica. Kálmán Károly tanár Baja. Markovits S. utazó N.-Eneyed. Eisler Károly utazó Bécs. Teplánszky Ferenc hivatalnok Budapest.

Városi ügy.

III. oszt. kereseti adó. Az 1892. évre kivetendő III. osztályú kereseti adó tárgyában a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által kiadott 83921/1891. számú körrendelet alapján, Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel felhivatnak mindazon adókötelesek, akik 1891. év folyamán eddig adó alá nem vont üzletet vagy haszonhajtó foglalkozást kezdtek, miszerint tekintettel az 1883. évi 44. t. c. 12. §-ának 2. a) pontjában foglalt rendelkezésre, eddig üzletlők, illetve haszonhajtó foglalkozásuk után az üzlet vagy haszonhajtó foglalkozás fennállása óta elért tiszta jövedelmet 1892. évi január hó 15-éig bejáról, az 1883. évi 44. t. c. 14. §-a értelmében a város adóügyi osztályánál okvetlenül nyújtsák be. A vallomás benyújtásának elmulasztása esetében, az adó a fentidézett törvencikk 17. §-a értelmében hivatalból fog kivetetni. A jövedelem bevallására rendelt vallomási iv — nyomtatvány, a város adóügyi osztályánál ingyen kapható, az tehát onnan lesz beszerzendő az ékekeltek által. A fent említett tiszta jövedelem bevallásánál a vallomási iv 1. nyers bevétel rovatába az üzleti kiadása „tiszta jövedelem“ rovatába pedig a bevétel és kiadás közt mutatkozó bevételi többlet irandó be. Egyéb felvilágosítások a hivatalos órák alatt a város

adóügyi osztályánál adhatnak. Végül netáni félreértések kiküldése céljából megjegyeztetik, hogy miután a III. oszt. kereseti adó az 1883. évi 44. t. c. 2. §. 3. a) pontja értelmében 1890. évben három évi érvénnyel lett kivetve, mindazon adó tárgyakra nézve melyek az 1890. évi III. oszt. kereseti adókievési lajstromban 1890/92. évi érvénnyel meg vannak adóztatva, újabb adóztatási eljárás alá 1892. évben nem esnek. Eszerint tehát, csak a fentemlített három évi kivetési időszak alatt keletkezett és eddig még III. oszt. ker. adó alá nem vont üzletek és haszonhajtó foglalkozások, keletkezéstik napjától lesznek adó alá vonandók a következő 1892. évben.

Komédia.

Az ideai komédia — mint a színelőadások is, — pénteken kezdődnek. A míg ebből szavahihető vénszónokok szakvéleménye alapján nem nagyon kedvező auspiciumu ujesztendőre szabad következtetnünk mert péntekkel kezdődik, a színészek ebben nem láthatnak bajt, mert nálunk — a fővárosban — mindig péntek a premiére napja. Igaz, hogy sok újdonság el is bukik és a szerzők hajlandók ennek okát a péntekben keresni, de hát a péntek — ugy látszik — csak a rossz darabokra ominozus.

A mi társulatunk udvarias gratulációval kezdette meg az előadást, szép allegoriával elbucszatván a vén 1891-et (Szabóné), a melynek, hogy mi minden jót kívánhassak, legjobban mutatta az a véletlen, hogy ábrázolja majdnem nyakát szegte, mikor a stilyesztőbe leszállott. A Hymnust a közönség lelkesen megtapsolta kétszer is, de a színészek mindig csak az első strófáját énekeltek el. Hogy máskor zavarba ne jöjjenek, ha a közönség a Hymnus folytatását kéri, ideiglatjuk a második versszakot is:

Ösöinket felhozd
Kárpát szent bérére,
Altalad nyert szép hazát
Bendeguznak vére,
S mere zúgnak hajbai
Tiszának, Dunának,
Árpád hős magzatjai
Felvirágozának.

Jövő ujesztendőre betanulhatják. A közönség az újvi lelkes hangulatában — melyet ugy látszik a köszöntések megváltása sem tudott elrontani, a később előforduló Hymnust mindannyiszor megtapsolta, és a midőn a színészek az előadás végén a fiatalos tüzenet folytán megint elénekeltek a Hymnust a közönség is fölállott helyéről és velük énekelte.

Dobó Katica egyi hőstetteinek hazafias előadása alkalmat adott Veszprémynek két remek szavalatra, a melyet a közönség csak azért nem tapsolt meg oly frenetikusán, amint akarta, mert a hatás percekig lebilincselte, úgy hogy a szó szoros értelmében lekészt lelkesedésének és elragadtatásának kifejezést adni. A darab maga nem nagy hatást keltett, nemcsak azért, mert az „egri“-név, a tavalyi direktorkodás óta nem nagyon lelkesíti a zomboriakat, hanem, mert a darab maga is meglehetősen primitív és szinpadai értékkel épen nem bír. Valamire való szerep is csak kettő van benne, ezeknek is alig van közük a darabhoz: az öreg Hommonai (Tisztai) és hűséges csatlósa Sebestyén, a Csutorai (Tukorai.) (P.)

Szombaton Szabados Béla „Az első és második“ című operettje került újdonságként színpadra. A Serfőzi Etel betegsége miatt szombatra halasztott előadást, az általános készületlenségre való tekintettel, nem értett volna meg a későbbre halasztani. A darab egy Labiche-féle jó vandeille, melyet Rákosi Jenő alkalmazott a zenéhez, megtoldva borsos (itt-ott triviális) élekekkel és helyi vonatkozásokkal. A zene könnyed és dallamos, de kevéssé eredeti. A vigjáték maga egy házasság, melyet a fiatalok és a leány apja akarna is, de a gazdag nagybácsi makacsul ellenéz, — még pedig azért, mert első felesége a mostani völégényvel csalta meg őt. Az expozíció nagyon hosszadalmas s a darab csak a második felvonás közepétől kezd élni. A partitúra sikerültebb számai Aline (Serfőzi Etel) dala a hozományról, házassági indulója és szerelmi panasza, a második felvonás eszládi quartettje, s az utolsóban az utasok fáradt nótája gitárral. A finálékban van élet. Gutti Saroltának igen hálás keringő jutott a harmadik felvonásban. Tisztai nyakas nagybácsija sikerült alakítás volt. Tukorai meg a jegyző kis szerepét csinálta meg jól. Az előadást egy szinpadon, mint a zenekarban kapkodás jellemezte, s a hatás messze mögötte maradt a várakozásnak.

Vasárnap sikerültebb premiére volt Berzék Árpád „Postás Klári“-ja, habár ez a népszimni vékony cselekvényével, következetességben szűkölködő bonyolításával és lelemény nélküli megoldásával nem tartozik az író sikerültebb alkotásai közé. A címszerepet Serfőzi Etel kitűnő kedvvel és sikerrel játszotta. A fiatal leány naiv és pajzán vonásait épen oly leleményesen és gazdagon színezte, mint ijedéseit. Dalaival is hatott, s különösen a „Szöke lánka, csitt, csitt, csitt“ dalt olyan jellemző játékszággal és változatos színezéssel énekelte, hogy több tapsot is megérdemelt volna. Tisztai a feszes postaigazgatót jó maszokban és mulatságosan mutatta be. Rélay az intrikus Borotva Máté túlzott alakját jól személyesítette. Igen mulatságos volt Szabóné az affektáló patikárusné szerepében. A közönség az újdonság iránt nem mutatott elég érdeklődést.

— r — a.

A Szíveszter-estről.

(A zombori kaszinó-egyleti dalárda mulatságáról.) Szeretnék már egyszer valami szépet, valami jót és okosat írni, de én — kedves szerkesztő uram — nem tudok írni se szépet, se okosat, se jót. És ön erre mosolyog? Hiszen magam is belátom, hogy ez alapos baj; de én már ilyen vagyok. Pedig erősen elhatározom — méltóztassék elhinni, kérem — nagyon erősen határozom el, hogy csak szépet, jót és okosat fogok írni, mert azt már alaposan röstellem, hogy amikor nemskára megújulhatnám a századik ilyenféle referádámnak az esetét, — olyan valamit írnék, ami nélkülölzi ezeket a tulajdonságokat. Mert akármit írtam is eddig, sosem voltam megelégedve vele, amikor nyomtatásban láttam. — Az arcáról olvasom le, kedves szerkesztő uram, hogy ön se. — Mert, ha véletlenül szép volt, nem volt jó és nem volt okos; ha pedig jó volt, nem volt se szép, se okos, és végül, ha okos volt, nem volt se szép, se jó.

Most már elképzelheti, milyen helyzetben vagyok, amikor minden áron olyasmit akarok írni, ami a jelzőknek, ezt a három arisztokrata példányát képes kiérdemelni. Sőt ha tudnám, hogy meg nem haragszik, hát csak pusztán elmondanám azokat a benyomásokat, a melyeket rám a dalárda kaszinó-estéje gyakorolt és ha meg nem zavarnám sziesztájában, hát arra kérném, hogy írja is meg azok alapján a tudósítást, én meg annak fejében rágyujtanék most azonnal az ön operasiból egy szép darabra és meginnék a borából is egy-két fröcsesöt. És önnek erre csak az a felelete, hogy: Persze!?

No de látom, hogy ön egy kissé kíváncsi is; kíváncsi arra, hogy egyáltalán milyen is volt az a szíveszterest, amelyet ön ez egyszer nem élvezett át. Hát elmondom, amilyenek én láttam.

Mindenekelőtt hallottam egy indulót a Herczenbergerék bandájától... Ó én szeretem az indulókat! — Azután ahogy bekukkantottam a nagyterembe, hát láttam sok, nagyon sok szép lányt... Ó én szeretem, nagyon szeretem a szép lányokat!... — De ne mosolyogjék, kérem... Azután hallottam szép nótát és egyéb darabokat, a melyeket a dalárda énekel, meg a melyeket a dalárdának egy kisasszonyvendége adott elő és egy kedves monológot, amelyet szintén egy műkedvelő játszott el... Ó én szeretem a szép nótákat és egyéb darabokat, meg a monológokat is... És végül vettem egy csomó tombolajegyet... Ó én... pardon, a tombolajegyeket már nem szeretem... És ön megint mosolyog? — Még mit is láttam és hallottam csak?... Jaj, kedves szerkesztő uram, már nem is tudom elmondani, olyan sok minden volt az.

De most legyünk komolyak, mert már igazán rátérek a koncertre.

Legnagyobb érdeklődéssel Galyasi Paula kisasszonynak a budapesti opera-iskola széptehetségű növendékének éneke elé tekintett a közönség; mert a kisasszony a budapesti orsz. zeneakadémia házi hangversenyén több ízben mutatta be már képességeit és haladását, szorgalma és tehetsége folytán a mult év őszén a zeneakadémia egy évi tanfolyamának elengedésével fölvetették az opera-iskolába. Az estélyen Massanet „Le Cid“ című operájából Chimène dalát adta elő Gaal Ferenc zongorakíséretével. Valami sajátságos sötét színe van hangjának, amely oly jól illett a drámai énekhez. Szép, tiszta és tömör mezzosopránja legkellemesebben a közép regiszterben cseng, de a magasabb régiókban sem vesztik kellemességéből. A szenvedély kitöréseit igazi drámai hévvel és meglepő erővel érzékeltette. Nyugodt, öntudatos előadását tiszta és értelmes kijetés emeli. A közönség elragadtatva tapsolt és éljenzett, mire a kisasszony ráadásul Goldmark Károlynak „A forrás“ című gyönyörű dalát énekelte meg el.

A karokt a dalárda felkérésére a beteg karnagy helyett Gaal Ferenc, a szabadkai városi zeneiskola jeles igazgatója dirigálta szíveséggel. Leleknek egész hevet beleöntötte a kis éneklő csapatba, mely oly csavval, finom árnyalással és szabatosággal énekel, amint még soha nem hallottuk. A teljes kar különösen Gaal Ferenc remek „Epilog“-jának előadásában excellált, amelyben Gooser Vitzsz contra béi és Ruprecht Alajos szívhez-mozói bariton szölvője is méltó feltűnést keltettek. Frenetikusan tapst követte a gyönyörű kar hatalmas végakkordjait, melyre a derék szerzőnek és dirigensnek kétszer kellett a lelkesen éljenző közönség előtt megjelenie. Gyönyörűség volt hallani a dalárda 7 tagja által előadott két férfinegyest is: Thern Károly „Nem tudom én, mi a bajom“ és Witt Tódor „A köny“ című szerzeményeit. Az elsőben Karvázy József urnak Gaal szerint „elegáns basszusa“, a másodikban meg Ruprecht Alajos értelmes és tömör baritonja emelték a hatást, amely szűnni nem akaró tapsokban nyilvánult. „A köny“-et meg is ismételték.

A műsor legutolsó pontja Horváth Ákos dr. és Bieber Gyula urak élvezetes játéka volt, akik Gounod „Faust“-jának legszebb dallamaiból adtak elő zongorán és harmoniumon hangversenyre beillő egyveleget.

A Czapka-féle csengő hangu zongora Csermák raktarából került ki.

A programmnak egyetlen pontja volt csak, amelyikben nem volt sem ének, sem egyéb zene. Azaz, hogy mégis: a „Képeddel alszom el“, de ezt már az utcan játszott egy-pár szál vonós atyafi. Ugy történt a dolog, hogy Kalapsza Bella kisasszony előadta az „Egy boldogtalan asszony“ című monológot. A menyasszony hazatér egy mulatságból és elábrándozik az asszonyi gondok fölöl, nevezetesen, hogy mikép hül el a leves, amikor a férjem uram valahol „gáblizni“ jár. És a fölötti szomorúságában, hogy a leves elhül, bosszankodik, haragszik, sőt már sir is; pedig még csak menyasszony a kicsike. De hogyha egyszer a leves elhül. Eközben megszólal az ablak alatt a „Képeddel alszom el“. És a menyecske-jelölt elfelejt a leendő gondokat és csak a völégényre gondol, aki ezuttal születése napján éjjeli zenét hozott neki.

Igen, szerkesztő uram, ezt a kedves monológot olyan őszinte, olyan hamisítatlan kedvességgel adta elő a kisasszony, mintha egy igazí naiv kis menyasszonyka mozgott volna előtünk. A tapon kivül egy nagy koszorúval, meg egy csokorral kedveskedett neki a publikum.

Mikor aztán a pódiumon elhangzottak a „Faust“, utolsó accordjai is, akkor aztán rettenetes sürgést forgást és zúrvart láttam. — Most meg azt kéri, hogy talán ezeket is nem szeretem-e? Ó ön — amint látom — jó kedvében van ma, szerkesztő uram! Nos hát igen is szeretem, ez egyszer, szeretem; mert most a néző publikum hirtelen átalakult táncoló publikummá. En meg mindig szeretem, ha a néző publikum átalakult táncoló publikummá! A mi jó dalárdánk kitűnően érti, hogy hogyan kell elbucszatni az istenben boldogult esztendő, és hogyan kell fogadni annak influenzás utódját: zene, tánc, tombola és bor mellett.

A táncról is beszéljek valamit? De hát mit mondjak? Hiszen tudja ön is, milyen lelkesen szoktak táncolni leányaink a mulatságokon. Most is ugy volt. Nem fáradtak el azok egy csöppet se, talán nem is tudnak elfáradni. Pedig mennyit táncoltak! a szupet pl. ötször megújrázták és ok járták rezegve, forogva, tüzzel, lélekkel. Azt kérdeztem az én aranyos kis táncosnőtől (az én táncosnőim, kérem, mind aranyosak), hogy őszintén mondja meg, nem fáradt e el. Azt feleli, — képzelse — hogy ez csak annyi volt neki, mint egy kis közönséges séta. Mondja kérem, szerkesztő ur, nem főzött le engem a kisasszony? Mert én elfáradtam ám!

És kívánja tudni, a neveit is a hölgyeknek? Bizony — sajnos — csak házagos a névsorom, egy-kettőt, azt hiszem, kihagytam, de már én csak — hiába — nem tudok pontos lenni. Ime az ismerős hölgyek: özv. Bratyevacsnyé, dr. Bruck Árminné, dr. Horváth Ákosné, Jenei Mihályné, özv. Karl Bálintné, Koczkar Zsigáné, Krambergerné, Lang Flóriáné, dr. Lovász Mártonné, Krambergerné, Lang Flóriáné, dr. Lovász Mártonné, Matzitz Lajosné, dr. Pataj (Fischl) né, Pelikáné, Rác Sománé, Thimné, Trischler Ferencné, Valter Nándorné, Zsulyevits Mátyásné. A leányok nevei: Blumenthal Mariska, Császár Stefánia, Ergh Jozefin (Kernyajáról), Francz Etelka, Galyasi Paula, Herczenberger Matild, Hoffmann Ilka, Karl Aranka, Kramberger N., Lang Mariska, Matzitz Sarolta, Metz nővérek, Pataj nővérek, Parcsitits Etelka, Pelikán nővérek, Singer Berta, Staudacher Mariska, Thim Antalka, Trischler Nina, Valter Aranka.

És a kisasszonyok eme névsora végig táncolta kérem a táncrendet, végig színt a harmadik négyesig; az már fogyatékos volt, mert akkor már négyóra mulott el az 1892-ik esztendőből.

Azt hiszem, most már eleget beszéltem. A feje is fájt tőle? ... Nem baj, az enyém is fájt. (És hihetőleg mindazok is, akik elolvassák.) Hanem írja meg, kérem, írja meg ebből a tudósítást, kedves szerkesztő ur: én rágyujtok még egy operasra... szabad kérem... így... és most távozem. Ajánlom magamat!

Pikrates.

Petrovits Döme.

* 1848. † 1891.

Lapunk mult száma közölte röviden a hírt, hogy Petrovits Döme zombori szerb képezdei tanár Budapesten elhunyt. Petrovitsban városunk és megyénk tudományosságának egyik buzgó munkását, az irodalom fáradhatlan szorgalmu harcát vesztettük el, akinek műveit e város és vármegye határain túl messze földön ismerik s aki épp ezért méltó érdemeket szerzett arra, hogy gyászosa elhunyt alkalmából róla itt kissé bővebben megemlékezzünk.

Petrovits Döme — mint azt a „Bácskai írók albuma” című most készülő mű számára ő maga által készített önéletrajz mondja — Pancsován 1848. november 5-én született, középszkolai szülővárosában, Karlócan és Vinkovcán, az egyetemi tanulmányokat Halle, Tübinga és Prágában végezte, s azután 1871-től fogva egész haláláig a zombori szerb képezdénél mint a mathezis és a természettan tanára működött.

Írói és tudományos munkásságával már igen korán feltűnt s tudományos dolgozatai szerb, német és magyar nyelven általános elismeréssel találkoztak. Petrovits első sorban szerb író volt. Eleinte szépirodalommal foglalkozott, aztán a természettudományi és pädagogiai szakra tért át. Fontosabb dolgozatai, melyek a Matica Szrbszka évkönyveiben láttak napvilágot: „A zombor-vidéki moesarakról” (1883.), „A szeremi bor” (1884.), „A bácskai moesarakról” (1887.) stb. E dolgozatok magyar nyelven a „Természettudományi Közöny”-ben is megjelentek. Önállóan megjelent művei: „Az ivóvíz” (Pancsova 1887.), „Szlavóniai talajvizsgálatok” (Belgrad 1889.), végül a szerb kir. akadémia évkönyvében csak nemrég jelent meg egy bennünket közelről érdeklő dolgozata „A zombori artézi kut” címen.

A pädagogiai irodalom terén főleg tankönyveivel tűnt fel, melyek közül a nevezetesebbek: „Geometriai alakzatok” (3 kiadást ért), „A természettan elemei” (3 kiadást ért), „Az emberi test és ápolása” (2 kiadást ért), „Középszkolai vegytan” (2 kiadást ért), mely művek némelyike a szerb királyságban is elfogadott tankönyv.

Ezen kívül számos tudományos, szépirodalmi és kritikai dolgozata jelent meg a hazai és külföldi folyóiratokban, nevezetesen rendszeres munkatársa volt a Matica évkönyveinek (Ujvidék), a „Skolszki Liszt” (Belgrad), a „Napredak” (Zágráb), „Die Natur” (Halle), „Globus” (Berlin), a „Fresenius féle „Zeitschrift”-nek (Wiesbaden) és „Természettudományi Közöny”-nek (Budapest). A folyóiratokban elszórt dolgozatainak egy jó része önálló kötetben N. Kikindán „Aus der Natur” címen 1888-ban jelent meg.

Petrovits nagy kiterjedésű munkásságát több tudományos társulat méltányolta s ennek alapján öt tagjává választotta. Így tagja volt a Matica Szrbszka-nak Ujvidéken, a szerb kir. akadémiának Belgradban, a horvát pädagogiai társaságnak Zágrábban, az ethnologiai muzeum egyletnek Lipcsében s a természettudományi társulatnak Budapesten. Társadalmi tevékenységét jelzi végül, hogy állandóan tagja volt a zombori középkereskedelmi iskola felügyelő bizottságának, a magyarországi szerb nemzeti kongresszusra pedig 1881-ben Pancsova szab. kir. város, 1890-ben pedig a kubini kerület választotta meg képviselőjének.

Ez rövid vázlatra annak a szép munkásságu életnek, mely a napokban nyert befejezést. Kétségkívül vesztésünk s veszteség a vidéki és hazai tudományosságra, hogy Petrovits Döme immár megszűnt munkálkodni, mert tőle még sokat várhattunk. Aki azonban egy élt s oly munkásságot fejtett ki a tudományos irodalom terén, mint ő, arról kétségkívül el lehet mondani a latin költővel, hogy: „Non omnis moriar”, nem halt meg egészen. Emlékét fentartják művei, azon művek, a melyeknek méltatása minden avatott embert meggyőz arról, hogy Petrovitsban a tudomány hivatott munkása, a szakirodalom jeles fejlesztője hunyt el. Szolgáljon ez megnyugvásul és vigaszul árván maradt gyászoló családjának! Béke poraira!

Muhoray Alfonz.

Városi közgyűlés.

— 1892. jan. hó 2-án. —

Szembavéve ezt az influenzás időt, városunk mult szombati közgyűlése (még mindig a megyeház nagyertermében) elég élénken folyt le. Az arcokról ugyan le-leritt az orosz nátha egyes tünetei, hanem azért az érdeklődés

elég nagy volt, mikor még a toronyórák kérdése is valószínűségi parlamenti vitát idézett elő.

Erdekes kérdés ez a toronyóra kérdés. Csak az a baj, hogy mindig azon vitakoztak, vajjon a két-három év előtti reparációkor úgy csinálták e meg az órákat, hogy azok megfelelhettek a célnak vagy nem. Az egyik rész azt tartotta, hogy három év előtt hivatalosan konstátálták, hogy az órák jók, így tehát javítani nem is kell, — a másik rész pedig támaszkodva a tapasztalatra, úgy van meggyőződve, hogy a mi toronyóráink után indulni nem lehet. — A fődolog pedig az, hogy az órák ne csak járjanak, de jól is járjanak. Rájajszott a tanács a hitfelekezetekre, mert azt mondta, ha nem csináltatják meg az órákat, nem viseljük a felhuzatási költségeket s csinálunk egy hivatalos órát a városház tornyára. Ezzel a kérdéssel meg lett oldva.

A gyűlés lefolyását a következőkben adjuk:

A polgármesteri jelentés szövege így hangzik:

Méltóságos Főispán úr!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Jelentésem a mult hó közigazgatási állapotáról van szerencsém a következőkben előterjeszteni.

1. A tanács iktatóba beérkezett a mult hó folyamán 1332 ügydarab, hozzávéve az előző havi 1041 hátralékot, el volt intézendő 2373, melyből 1423 elintéztetvén, hátralékban maradt 950.

2. A községi bíróság, az e hó folyamán beérkezett 144 ügyszámot mind elintéztetvén, hátralékkal nem bír.

3. A rendőrkapitányságnál a beérkezett 598 ügydarabból 567 elintéztetvén, hátralékban maradt 31. A közbiztonság állapota teljesen kielégítő volt. Tüzeset nem fordult elő, áttoloncoltatott 2 egység.

4. Az egészségügyi viszonyok e hó folyamán úgy a megbetegedések, mint a halálozások tekintetében igen kedvezőten képet tüntettek fel.

A ragályos betegségek közül a ronesoló toroklob esetei még mindig nagy számban fordultak elő, különösen a kültekli tanyacsoportokon, hol is a járványbizottság ezen betegkegykezelésére járvány orvos ideiglenes alkalmazását látta szükségesnek.

A város berületén azonban járványszerű jellegű nagy részben elveztetvén, az elemi iskolák december hó 18-án megnyitottak. Influenza betegedési esetek tömegesen mutatkoznak, eddig többnyire kedvező kimenetellel, a hasi hagymás esetei szörványosan mutatkoznak.

5. Befolyt e hóban:

Állami adó fejében	20083 frt 06 kr.
Községi adó pótlék fejében	6786 frt 68 kr.
Úti adó	690 frt 97 kr.
Ebadó	113 frt — kr.
Kamarai illeték	262 frt 64 kr.
Hadmentességi díj	109 frt 76 kr.

6. A tekintetes törvényhatósági bizottság utolsó ülése óta a halál két tagot ragadott ki sorainkból. Az egyik Gottlieb Márton e törvényhatósági bizottságnak annak fennállása óta tagja, közéletünk egyik legtehetségesebb és legtevékenyebb munkása, kinek elhunyt tanácskozási termünkben érzékeny ürt keltett, a másik pedig Petrovits Döme, ki nemcsak a teremben, hanem tudományos kutatásai által is városunk közegészségügye körül előkelő érdemeket szerzett magának.

A nagyméltóságu m. kir. kereskedelmi miniszterium az újonnan épült honvédelkaptanya évi bérösszegét 7150 forint 47 krban végleg megállapítván, ennek november havi negyedét folyosította is.

Oly kérelemmel fordulok a tekintetes törvényhatósági bizottsághoz: miszerint jelentésemet tudomásul venni méltóztatassék.

A szervezési szabályrendelet tárgyalására kiküldött bizottság jelentését lapunk mult számában egész terjedelmében közöltük. A közgyűlés ezzel szemben — tekintettel a város sulyos pénzügyi helyzetére — a fizetés felemelés kérdését ez idő szerint nem kívánta tárgyalni; a tisztviselői létszámra vonatkozó rész elfogadottat s miután ez a régi állapotnak megfelel — lejárván e hóban a városi tisztviselők mandátuma — a jövő hóban megejtendő választások elé többé mi akadály sem gördül. A pályázati kérvények 1892. február hó 15-ig nyujtandók be a főispánnál.

A törvényhatósági bizottsági tagok létszámának és a választókerületeknek a törvény értelmében való újbóli megállapítására vonatkozó intézkedések meghirdetni rendeltetnek. A bizottsági tagok létszáma különben 106-ban állapítatik meg.

A város ez évi költségvetése — mint már megírtuk — jóváhagyatott.

Dr. Wisloczki Henrik kereskedelmi iskolai tanárt, a mult évben megejtett vizsgálat adataihoz képest, állásától elmozdította a vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Felolvasottat Császka György kalocsai érsek köszönő levele, melyet a városnak hozzá intézett üdvözlő feliratára Zombor közönségéhez intézett.

A város felirata így hangzik:

Nagyméltóságu Érsek ur!

Kegyelmes urunk!

Midőn ő Apostoli királyi Felségének legkegyelmesebb akarata elárult bácsi és kalocsai érseki székét Nagyméltósággal betöltve, fényes soru elődök székét ép oly nagynevű utódra ruházta át, városunk közönsége, melynek római katolikus része Nagyméltóságodban tiszteli főpásztorát, kedves kötelességet teljesít, midőn az uralkodói kegy ily méltó nyilvánulásánál Nagyméltóságodat ezen új méltóságban tiszteletteljesen üdvözlö.

Azon hir, mely Nagyméltóságod nevét nemcsak a római katolikus egyház, hanem az egész haza legelső közé emelte, mely ép úgy szól Nagyméltóságod tudomány- és művészeteszeretéről, mint a felebaráti szeretet fényes példáját megújító atyai szívről, örömmel tölti el városunk minden lakosának keblét és ezek nevében adunk kifejezést abballi, az Egek urához felszálló óhajunknak, vajha azon örömről, Nagyméltóságodat immár saját főpásztorunknak nevezhetni, a Mindenható által meghallgatva, Nagyméltóságodat ruházza fel erővel és épséggel, hogy apostoli buzgalomát a hit és szeretet nevében dicsően folytathassa.

Kelt Zombor sz. kir. város közönségének 1891. évi november hó 25-ik napján tartott rendszerinti közgyűléséből. — Maradunk Nagyméltóságodnak alázatos szolgálói: a város közönsége nevében: Dr. Csihás Benő s. k., polgármester.

Császka György erre a következőképen felelt:

Nagyságos Polgármester ur!

Öszinte hálával vettem nagyságodnak nagyra becsült sorait, melyekben Zombor szab. kir. város közönségének f. évi november hó 25-én tartott közgyűléséből, ezen város tekintetes közönségének rokonszenves üdvözlét velem közölni méltóztatott.

Zombor szab. kir. város, melynek lakói mindig törhetetlen hűséggel ragaszkodtak a magyar nemzeti eszmén nyugvó államjogukhoz, s utánzásra méltó módon tudták megőrizni vallásossággal párosult hazafiságukat és a kath. egyház hívei s a többi hitfelekezetekhez tartozó polgárok közti békét, mindig teljes mértékben birta nagyrabecsülésem s rokonszenvem; s ezen nagyrabecsüléssel párosult rokonszenven csak növekedni fog, midőn az isteni gondviselés rendelkezéséből a város katolikus lakóit hűeimnek mondhatom.

Kérem nagyságodat, jelentse a város tekintetes közönségének hálás köszönetemet, s biztosítsa arról, hogy ezen virágzó hazafias város szellemi és anyagi érdekeit mindenkor szívemen fogom viselni.

Többiben fogadja nagyságod kitűnő tiszteletem öszinte nyilvánítását, melylyel maradok Budapesten, 1891. évi december hó 11-én, nagyságodnak alázatos szolgálója Császka György, legkegyelmesebben kinevezett kalocsai érsek.

Gottlieb Márton helyére Sztokjovits Zakár hivatott be bizottsági tagnak.

A közigazgatási bizottságba megválasztottak: Kozma László, Dalmay József, Millassevits János, dr. Spitzer Mór, Koczkar Zsigmond; a javadalmi bizottságba: Heindlhofer Róbert, Ambrózovits Gyula, Masirevits György.

A bíráló választmányba Gottlieb Márton helyére Koczkar Zsiga választottat meg.

Az igazoló választmány a következőleg alakítottat meg: Elnök: Barthal József; tagok: Fejér Gyula, Tarczay Mór, Zsivánovits Samu, Falcione Gusztáv, Heindlhofer Róbert, Reitter Nándor, Konyovits Jusztin, Vukicsévits Gy. Miklós.

A számonkérészékbe kiküldettek: Kozma László, Konyovits Jusztin.

A szakbizottságok névsorát lapunk legközelebbi száma hozza.

A középkereskedelmi iskolánál szükségessé vált építési átalakítások elrendeltettek.

A közevési alap január havi szükséglete a bázispénztár készletéből határozottat ideiglenesen fedeztetni.

A Falcione Gyula-féle alapítvány 733 frt állami és 235 frt városi pótdója a zombori takarékpénztárban elhelyezett készletből fog fedeztetni.

A volt csendőr lakatya János Gusztáv újvidéki lakosnak adatott bérbe 15 évre, 600 frt évi bérösszegért. Bérbevevő, ki sör- és faraktárt rendez be, tartozik 1000 frtnyi átalakítást eszközölni az épületen.

Ehrsam és társa husvágó cég évi husfogyasztási adótartozását 200 frt évi átalányösszegben kéri törlesztetni. A kérelem elutasítottat.

A toronyórák kérdésében a tanács a következő javaslatot teszi: Minthogy a zombori órák a toronyórák felhuzását évi 300 frton alul most már nem vállalják el, — okul adván az órák szerkezetének rosszását — holott ezelőtt csak 186 frtot fizetett a város — felhívhatnak a róm. kath. és gür. kel. egyházközsegek, hogy fél év alatt a toronyórákat helyezték teljesen jókarba, ellenesetben a város a toronyórák felhuzatási költségeit nem fogja viselni, hanem a városház tornyát felemeltetvén, azon fog a közönség részére órát készíttetni.

Fejér Gyula apát-plébános úgy találja, hogy az órák követelése indokolatlan, mert a 3 év előtti javítás után egy vegyes bizottság a szakértők kijelentése alapján az órákat teljesen használható állapotban levőknek találta s így nem hihető el, hogy ily rövid idő alatt annyira elromlottak volna. Különben is vagy használhatók az órák a mostani állapotban is s akkor elég a régi összeg, vagy nem, de akkor a 300 frt sem elég, hanem akkor új szerkezetet kell alkalmazni. Azt hiszi, hogy itt egyszerűen az órák akarnak a várostól többet kinyerni. Indítványozza, hogy mielőtt a fentebbi határozat meghoztatnék, küldessék ki egy bizottság a toronyórák állapotának megvizsgálására.

Az állandó választmány javaslata fogadtatott el dr. Csihás, dr. Vadas, Vukicsévits tanácsnak és Szondy felszólalásai után, különösen azon okból, mert a toronyórák jókarban tartása a hitfelekezetek kötelessége lévén (a város csak a felhuzási költségeket vállalja el köztekinetekből), egy városi bizottság kiküldésének semmi alapja sem lenne.

Több jelentéktelenebb ügy elintézése után a polgármester — kinek időközben átadta a főispán az elnöki széket — boldog újévet kívánva a bizottsági tagoknak, a közgyűlést fél 12 órakor bezárta.

Törvénykezés.

Sajtópör. Van Zomborban egy Bácskaer Volksblatt című német ujság, a mely nem politikai lap ugyan, de azért szereti beleártani magát abba is, a mihez semmi köze. Így történt, hogy a mult évi 40. számában „Von der Wahlen” cím alatt vezércikket közölt, melyben a nemzeti párt zombori zászlóbontásáról emlékezett meg. Ezért sajtópört iudítottak a lap ellen s alighanem rákoppintanak a jeles ujság körmöcskéire.

Közgazdaság.

Nincs többé vonatkozás. Ludvigh Gyula, a magyar államvasutak igazgatósági elnöke, az összes tüzetvesztésekhez és a szolgálati főnökségekhez szigorú rendeletet intézett, hogy a vonatkéseket szüntessék meg. S mivel e késések rendszerint a vonatkiserő személyzet pontatlanságából erednek, azokat szigorúan ellenőrizték és utasítsák arra, hogy különösen olyan helyeken, ahol egy percnyi megállási idő van, tovább ne vesztegeljenek. Nagyobb állomásokon rövidítsék meg a tartózkodási időt. Ha pedig késés fordulna elő, akkor a mulasztást elkövető közegeket keményen büntessék meg.

A magyar államvasutak fölöslege. A magyar államvasutak igazgatósága december 15-éig a központi állampénztárba mint tiszta jövedelmet 16.400.000 frtot, e szerint a mult évhez képest 2.500.000 frttal többet szolgáltatott be. Az osztrák-magyar államvasut államosított vonalainak beszolgáltatott tiszta jövedelme december 15-éig 8.795.000 frtot tett.

A házalás rendezése. A házalás bízhatólag törvény útján rendeztetni fog. A napokban ugyanis az osztrák kormány több képviselője érkezett a magyar kereskedelmi minisztérium képviselőjével, Schnierer Gyula dr. miniszteri tanácsossal azon elvek megállapítása céljából, melyek szerint a házalási ügy Ausztriában és Magyarországon törvényesen újból szabályozandó lenne. Miután mindkét részről, a kereskedelmi miniszterek jóváhagyásának fenntartásával, az összes fontos kérdések tekintetében megegyezés jött létre, és az illető törvényjavaslatok mindkét részről ki vannak dolgozva, valószínű, hogy a házalási ügy szabályozását tárgyzó törvényjavaslat úgy a magyar, mint az osztrák parlamentben még a tavasz folyamán be fog terjesztetni.

Szerkesztői üzenetek.

L—o A kértettt ügyben előre meghatározott terminusok nincsenek. A folyamodó bármikor beadhatja kérvényét az államépítészeti hivatalhoz (melynek főnöke egyszersmind elnöke a vizsgáló bizottságnak is) s a hivatal azután a kérvény elintézésével határidőt tűz ki a jelöltnak a vizgára, mely alkalomra az illető itt helyben megjelenik a bizottság előtt.

Naptár.
Január.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
5 Kedd	Teleszf., Sim.	Simeon	24 Jenőke
6 Szer.	Vizkereszt	Vizkereszt	25 Nagy kar.
7 Csüt.	Bálint, Izidor	Izid., Rajm.	26 Egypt. men.
8 Pént.	Erhárd, Ször.	Erhárd	27 Istvan vt.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Gyakornok kerestetik.

Egy, legalább is 4 gym. osztályt végzett 17—20 éves szolid fiatal ember, mint gyakornok, azonnal alkalmazásf nyerhet Vaskufon a jegyzői irodában. Fizetése havi 10 frf o. é., szabad lakás, világítás és teljes ellátás. 3—2

Hirdetmény.

A képviselő választások nemsokára megkezdődvén, ajánlom a n. é. közönségnek, ugy a t. követ uraknak dúsan felszerelt raktáramat

zászlókban,

valamint különféle szimű tollakban és más jelvényekben a legkifűnőbb minőségben és igen olcsó árakban.

Tisztelettel

Goldfáhn Sándor,
szobafestő.

2—1

Raktár: Főutca, Sztokjovits-féle házban.

Hirdetmény.

Alólirt Ó-Morovica község elöljárói által ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonába levő két drb mustra bika folyó évi január hó 20-án délelőtti 10 órakor a község háznál nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

Melyre az árverezni szándékozók ezennel meghivatnak.

Kelt Ó-Morovica, 1892. január 3-án.

Kunszabó Antal,
jegyző.

Ambruss Bálint,
bíró.

8015. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Ó-Futtak községében üresedésben levő s 400 frttal javadalmazott végrehajtói állásra ezennel pályázatot nyitok.

Minek folytán felhívom a pályázni kívánókat, hogy eddigi szolgálataikat, valamint a magyar, német és szerb nyelvekbeni jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1892. évi január hó 20-ig alulirotnál nyujtsák be.

Ujvidék, 1891. évi december hó 26-án.

Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

itt megrendelhetők:
Hírlapok.
Művek.
Naptárak.
Táblázatok.
Falragaszok.
Körlevelek.
Táncvirágok.
Táncrendek.
Étlapok.

Községi nyomtatványokból nagy raktár.

KÖNYV- és KÖNYVOMDAI INTÉZET.

BITTERMANN NÁNDOR ZOMBORBAN.

Papír és írószerek a bevásárlási áron.

Könyv-kötőmunkák elfogadtnak és a kiállítási áron szállíttnak.

A „BÁCSKA” KIADÓHIVATALA.

Községeknek egész éven át hitel.

itt megrendelhetők:
Váltók.
Gyászlapok.
Számok.
Levélfejek.
Névjegyek.
Eljegyzési és esketési kártyák.
Sima- és dombornyomatu monogramok.

6550. szám.

1891.

Pályázati hirdetmény.

Pacsér községben lemondás folytán üresedésbe jött községi irnoki állás betöltése céljából ezennel pályázat nyitattik. Ezen állás javadalmazása 300 frt. Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg irt Bács-Bodrogh megyei 6/87. sz. szabályrendelet 9. §. értelmében felszerelt folyamodványaikat hozzám 1892. évi január hó 15-ig annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. Választási határnap utólag fog kitzeteni. Topolyán, 1891. december 27-én.

Császár Péter,
főszolgabíró.

3—1

6. szám.
1892.

Hódságh község elöljáróságától.

Hirdetmény.

Hódságh község részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a községi nagyvendéglő folyó évi ápril hó elsejétől számítandó hat egymásutáni évre folyó január hó 18-án délelőtti 9 órakor Hódságh község háznál nyilvános szóbeli árverés útján bére fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Hódsághon, 1892. évi január 2-án.

Szendy István,
jegyző.

Güssl Mihály,
bíró.

3—1

Tanítói pályázat.

Metkovics telepítvényre (914 lakos) tanító kerestetik, ki egyelőre ideiglenes minőségben, a másik tanítói állás szervezéseig egy tanteremben mind a 6 osztályt köteles oktatni. A tannyelv magyar német. Javadalma: 350 frt készpénz, 5 hold föld hasznélvezete, szép lakás (3 szoba, konyha, pince, éléskamra, padlás) 1200 [] öles házikert. Tüzelő anyagot a község tartozik adni. A temetésektől stólaileték és bucsúztatási díj jár. Az ismétlő iskolások oktatásáért külön díj nem jár. Az állás azonnal elfoglalandó. A kellően felszerelt kérvények alulirott nevére címzendők. Határidő január 20.

Bizinger Konrád,
ker. alesperes, gajdobrai plébános.

Magtár és pince bérbeadás.

Zomborban, a Felső-városban, a Flórián-utcában, egy

nagy magtár és pince

1892. évi január hó 1-től egy, esetleg több évre is bére vehető. Bővebb felvilágosítással szolgál e lapok kiadója, Bittermann Nándor.

Zomber, 1891. Bittermann Nándor könyv- és könyvomdájából.

3950.

1891.

Faeladási hirdetmény.

Az alólirt m. kir. erdőhivatal irodájában 1892. évi január hó 20-án d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a palánkai Szredna Suma nevű kemény erdő 60 hold kiterjedésű vágás fatömegkészletének tuskóirtás kiterjedtséggel 34292 frt kikiáltási becsár alapul vétele mellett felsőbbi jóváhagyás fenntartásának kikötésével a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek az alulirott erdőhivatalnál és a palánkai m. kir. erdőgondnokságnál a szokásos hivatalos órákban megtudhatók.

Apatinban, 1891. december 29-én.

M. kir. erdőhivatal.

4260. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Gardinovce községben ujonnan rendszerezett községi szülésznoi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Javadalmazása: Évi fizetés 50 frt, nappali látogatás 20 kr, éjjeli látogatási díj 40 kr.

Felhivatnak ezen állomást elnyerni óhajtó magyar és szerb nyelvet beszélő okleveles szülésznök, miszerint kellőleg okmányolt kérvényeket hozzám 1892-ik évi január hó 10-ig nyujtsák be.

Titel, 1891. évi december hó 18-án.

Vojnits István,

főszolgabíró.

3—2

Pályázati hirdetmény.

A vármegyei törvényhatóság által 6849/alisp. 1891. szám alatti jóváhagyott községi rendőrségi szabályrendelet értelmében az üresedésbe jött két lovasrendőri állásra, esetleg előléptetés folytán gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Rendőrnek évi fizetése egyenként 200 frt, lótar-tási átalány fejében 80 frt, valamint ruházat és fegyverzetéről a község gondoskodik.

Községi rendőrül csak oly egyén nyerhet alkalmazást, a ki:

- a) magyar honpolgár;
- b) védkötelezettségének megfelelt, 24. életévét betöltötte és a 60 at el nem érte;
- c) fedhetlen erkölcsű és teljesen rovatlan előéletű;
- d) teljesen egészséges (ami orvosi bizonyítvány-nyal igazolandó);
- e) irni, olvasni tud és a községben divó szerb nyelvet bírja;

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében, kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőröknek.

2. A hadsereg és honvédségnek kiszolgált egyéneknek.

3. Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelős óri minőségben) állott egyéneknek.

4. Végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyarnyelvnek szó- és írásban való bírása, valamint a nőtlenség.

Pályázati kérvények a fentiek szerint okmányolva alólirt elöljáróságához 1892. évi január hó 24-ig benyujtandók.

Kelt Felső-Kovilyon, 1891. évi december 20.án.

Bajazetov Zsivko,

Nesin Tósa,

jegyző.

3—3

biró.

857. szám.

1891.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 104. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróóság 12005/p. 1891. számú végzése által Bruck Károly, Tyurity Pál, Tyurity Gyuka és a bresztováci takarékpénztár javára Mirity Milos ó szivaci lakos ellen 500, 400, 65 és 900 frt tőke, ezeknek a lejáratától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 127 frt 80 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felül foglalt és 1600 frtra becsült egy 8 lóerejű Cleiton és Schutleworth féle gőzmozgató s egy 8 lóerejű Heip Wilhelm-féle cséplőgépből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 12336/1891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis O-Szivacon alperes lakhelyén leendő eszközzésére 1892 évi január hó 15. napjának délutáni 2 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1891. évi december hó 28-án.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.